

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 29930/3/2008

DECIZIA CIVILĂ NR. 1806

Ședința publică din data de 28 septembrie 2009

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE : EUGENIA ION

JUDECĂTOR : CRISTINA PETROVICI

JUDECĂTOR : MONICA NICULESCU

GREFIER : MIHAI CIOBOTARIU

Pe rol fiind soluționarea recursului declarat de recurentul - reclamant **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** împotriva sentinței civile nr. 2999 din data de 07.11.2008 pronunțată de Tribunalul București Secția a IX a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 29930/3/2008, în contradictoriu cu intimatul - pârât **POPOVICI MARIUS MIRCEA CONSTANTIN**

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns recurentul - reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, lipsind intimatul - pârât Popovici Marius Mircea Constantin.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință după care:

Nemaifiind cereri de formulat, sau excepții de invocat, Curtea constată cauza în stare de judecată, acordând cuvântul în susținerea motivelor de recurs.

Recurentul - reclamant, prin consilier, critică sentința pronunțată de instanța de fond, față de greșita reținere potrivit căreia informările verbale nu au aceeași valoare probantă cu cele olografe. Susține că în mod nejustificat instanța a considerat că aceste informări nu pot fi analizate din perspectiva definiției de „colaborator al Securității”.

Mai arată consilierul că legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informații care să se circumscrie definiției legale, fiind suficientă o singură astfel de informație, fără a se face distincție dacă acestea sunt pozitive sau negative.

Solicită Curții a analiza actele și lucrările dosarului, pentru a reține că informațiile furnizate în concret sunt grave, intimatul – pârât având o atitudine activă atrăgând atenția lucrătorilor Securității de posibilitatea trecerii frauduloase a frontierei.

Față de aceste considerente, solicită admiterea recursului, casarea sentinței atacate, iar pe fond reținerea calității colaborator al securității a intimatului – pârât.

CURTEA

Prin sentința civilă nr. 2999/2008 a Tribunalului București a fost respinsă acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **POPOVICI MARIUS MIRCEA CONSTANTIN**, cerere având ca obiect constatarea calității pârâtului de colaborator al securității.

Pentru a dispune astfel, tribunalul a reținut că nu se poate reține întrunirea cumulativă a condițiilor rezultate din textul art. 2 lit. b al OUG nr. 24/2008, pentru ca pârâtul să fie considerat colaborator al fostei Securități, în accepțiunea dată de legiuitor, informațiile furnizate de pârât neatingând calitatea impusă de lege, anume de a denunța activitățile și atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care ar viza îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Ținând seama, arată tribunalul, și de modalitatea de redactare a art. 2 lit. b din ordonanță, acesta stabilind, fără echivoc, o latură subiectivă cu ocazia furnizării informației prin care se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar, aceea de a tinde, urmări îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, așadar calitatea informației fiind raportată la elementul subiectiv, factorul volitiv, dat de configurarea în mintea persoanei furnizând informația că aceasta este aptă a atinge respectivul scop, urmărit de persoană, în acest sens termenul „au vizat” fiind esențial. Astfel, potrivit DEX: „A VIZĂ², vizez, vb. I. Tranz. 1.- a tinti, a avea ca obiectiv, a avea ca scop. – Din fr. viser.[DEX '98] *Dictionarul explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan”, Editura Univers Enciclopedic, 1998/ „de natura sa” (folosit în Legea 187/1999)”. De altfel, dacă legiuitorul ar fi urmărit stabilirea calității de colaborator al securității în virtutea fie exclusiv a semnării unui angajament, fie strict a furnizării unor informații fără cerința calității acestora de a viza în mod special îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (așadar colaborarea de facto, fără ca prin informații să se catalizeze acțiuni ale organelor statului de represiune cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor ce faceau subiectul informațiilor respective) ar fi redactat textul de lege ca atare.

Examinând documentele propuse cu titlu probatoriu al calității de colaborator al Securității a pârâtului de către reclamantul CNSAS, tribunalul a reținut că acestea nu fac parte din categoria înscrisurilor prevazute de OUG nr. 24/2008 în art. 2 lit. b.

În privința Nota (raport informativ) din 09.07.1983, în care se consemnează: „Inf. <PUIU> a sesizat ca în atelierul unde lucrează sunt persoane cu unele probleme, cum ar fi teh. M.I si sunt trimisi in delegatie in zona de frontiera, de unde usor ar putea trece frontiera si ajunge la rudele din R.F.G., unde intentioneaza sa emigreze”. Masuri: Se va anunta conducerea unitatii ca fara avizul nostru sa nu trimita persoane in frontiera”), tribunalul a apreciat acest înscris ca fiind cu cea mai mare greutate în analizarea calității de colaborator a pârâtului.

Totuși, tribunalul a considerat că aprecierea organului de securitate nu redă fidel discuțiile cu pârâtul, afirmându-se perceperea de către pârât a intenției respectivelor persoane, cu titlu de exemplu M.I, de a emigra prin trecerea frauduloasă a frontierei de stat spre a ajunge la rudele din R.F.G. În acest, tribunalul a reținut că, în legătură cu două persoane ce puteau fi incluse în categoria celor vizate pârâtul a avut numai aprecieri pozitive în cuprinsul notelor informative olografe.

Tribunalul a reținut că este fapt cunoscut, menționat în studiile referitoare la organele de represiune comuniste, tendința acestora, mai ales în ultimii ani ai regimului totalitar comunist, de a face relatări uneori fără o bază factuală reală în scopul justificării activității, de aceea impunându-se coroborarea probelor și stabilirea că o atare împrejurare nu s-a produs în speța dată. Ori, o astfel de coroborare, în speță, nu se constată, dimpotrivă cele consemnate de ofițerul de securitate sunt contrazise de notele informative olografe ale pârâtului.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, solicitând modificarea ei în sensul admiterii acțiunii sale, astfel cum a fost formulată.

În motivarea recursului său, reclamantul a învederat instanței că instanța de fond a considerat în mod neîntemeiat că ofițerul de securitate nu a redat fidel respectiva informație, aceasta neputând fi pusă prin urmare pe seama pârâtului. Practic, pe baza unor păreri exprimate neoficial în lucrări nementionate explicit, de către autori nenominalizați, iar nu pe baza administrării unor probe, tribunalul a răsturnat o prezumție legală de veridicitate instituită asupra unor „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”.

Mai mult decât atât, tribunalul a considerat că informația furnizată de pârât către Securitate ar trebui, împotriva voinței legiuitorului, coroborată cu informațiile pozitive sau anodine pe care acesta le-a dat despre alte persoane decât cele la care s-a referit în delațiunea incriminată.

Dincolo de faptul că o atare interpretare nu are fundament legal, arată recurentul, aceasta este de natură a goli de conținut prevederea legală invocată și însăși deconspirarea Securității. Potrivit interpretării instanței, care distinge acolo unde legiuitorul nu a distins, doar o persoană care a dat numai informații negative despre cunoscuții săi ar putea avea calitatea de colaborator al securității, iar cel care a furnizat și informații pozitive în activitatea sa, pe lângă cele care vizau încălcarea unor drepturi fundamentale, ar fi exonerat de reținerea acestei calități.

Contrar acestei opinii a instanței de fond, legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informații care să se circumscrie definiției legale, fiind de ajuns și o singură astfel de informație pentru reținerea calității de colaborator al securității.

În situația în speță, pârâtul a relatat despre persoană care „intenționează să emigreze” și care aveau, prin urmare, o atitudine neacceptată de către regim (o atitudine „potrivnică”, așa cum cere legiuitorul). Referitor la latura subiectivă a colaborării sale, este evidentă cunoașterea de către pârât a pericolelor la care îi expunea pe cei la care se referise, pericole concretizate ca urmare a celor dispuse de ofițerul de legătură: „Măsuri: Se va anunța conducerea unității ca fără avizul nostru să nu trimită persoane în frontieră”.

Prin întâmpinarea înregistrată la dosarul cauzei în data de 25 mai 2009, pârâtul intimat **POPOVICI MARIUS MIRCEA CONSTANTIN** a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat, cu consecința menținerii hotărârii tribunalului ca temeinică și legală.

În susținerea poziției sale procesuale, a arătat că, dintre notele reținute, numai 2 sunt olografe, una descriind un fapt obiectiv („unii tovarăși au obținut calificativul bine, alții foarte bine”), iar alta un fapt notoriu („ing. ... merge adesea în străinătate”).

De asemenea, notele de analiză ale rapoartelor pârâtului, reținute de reclamant, se limitează să ateste faptul că a furnizat informații, respectiv materiale informative. Aceasta împrejurare nu este, însă, de natură să impună constatarea că ar

avea calitatea de colaborator al Securității, în sensul art. 2 lit. b din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008.

În ceea ce privește *Nota (raport informativ) din data de 09.07.1983*, arată că prezumția legală de veridicitate instituită asupra unor relatări verbale consemnate de lucrătorii securității (art. 2 lit. b din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008) este una relativă, iar, în speță, potrivit regulilor unei probațiuni echitabile, se cuvine a se distinge între declarațiile olografe ale subsemnatului și consemnările lucrătorilor Securității, primele având, fără îndoială, au o forță probantă superioară.

De asemenea, arată pârâtul intimat, prezumția legală de veridicitate instituită asupra unor relatări verbale consemnate de lucrătorii securității depinde de calitatea acestor relatări. În speță, relatarea căreia recurenta îi conferă în mod nelegal o valoare irefragabilă nu numai ca nu se coroborează cu nici o declarație olografă a pârâtului, dar nu este susținută de nici un alt raport ulterior al ofițerilor Securității.

Or, în aceste condiții, în mod temeinic și legal instanța de fond a apreciat că nota informativă pe care recurentul o apreciază ca fiind cheia de boltă a activității sale de informator nu este aptă, prin ea însăși și față de materialul probator aflat la dosarul cauzei, să justifice constatarea calității de colaborator al Securității.

Examinând cauza sub toate aspectele sale potrivit disp. art. 304¹ C.pr.civ. și cu precădere prin prisma motivelor de recurs invocate, Curtea reține următoarele:

1. În considerarea dispozițiilor art. 3 lit. g din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității - text potrivit căruia „Pentru a asigura dreptul de acces la informații de interes public, orice cetățean român, cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu existența sau inexistența calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, a candidaților la alegerile prezidențiale, generale, locale și pentru Parlamentul European, precum și a persoanelor care ocupă următoarele demnități sau funcții:

g) primarii, viceprimarii, *consilierii județeni*, consilierii în Consiliul General al Municipiului București, consilierii locali”,

CNSAS a procedat *din oficiu*, în temeiul art. 5 alin. 1 teza a II-a din OUG nr. 24/2008, la verificarea calității pârâtului de colaborator al Securității.

În acest sens, s-a reținut că pârâtul se încadrează în ipoteza normei legale mai sus menționate, intrând în sfera de verificare a CNSAS, în considerarea calității sale vicepreședinte al Consiliului Județean Timiș.

2. Potrivit adresei SRI nr. S/113028/13.09.2006 (f. 30-31 dosar fond), pârâtul Opopici Marius Mircea Constantin figurează cu dosarul fond rețea nr. 35485/Timiș, predat CNSAS cu procesul verbal nr. 81325/23.08.2004.

3. Nota de constatare nr. S/DI/I/1174/26.06.2008, întocmită de Direcția de Investigații a CNSAS (f. 10 și urm. dosar fond), coroborată cu fundamentarea acțiunii CNSAS, sintetizează, în opinia reclamantului, activitatea de colaborator a pârâtului în raport de următoarele documente ale dosarului:

3.1. Ulterior recrutării sale de către organele de securitate în 30.11.1972, pârâtul a scris și semnat în data de 09.10.1973 un angajament olograf (f. 65 dosar tribunal), prin care acesta și-a luat angajamentul de „a aduce la cunoștința organelor de securitate *verbal sau scris* orice aspecte negative pe care sub semnatul le constat în cercurile în care sunt în relații de serviciu sau personale.”, obligându-se a păstra

confidențialitatea asupra problemelor ce i s-au încredințat de către organele de securitate, cu același prilej menționând că materialele pe care le va da scris le va semna cu „pseudonimul Puiu”.

3.2. Notă olografă, semnată cu numele conspirativ, din 11.06.1974 (f. 60-61 dosar tribunal), în care pârâtul relatează despre modul de acordare a calificativelor, care a generat nemulțumiri în cadrul colectivului 1160, menționând în acest sens: „astfel, unii tovarăși, ca de exemplu /.../, care au fost fruntași pe anul 1973, au obținut doar calificativ <bine>, iar alți tovarăși, cu mai puține reușite, au obținut <f. bine>”. În Nota ofițerului se menționează: „Inf. a furnizat nota pe baza instructajului general primit anterior. Din discuțiile purtate cu informatorul reiese că aspectele semnalate au creat mari nemulțumiri în rândul salariaților din cadrul I.P.R.O.T.I.M., afirmând că această măsură s-ar fi luat în mod arbitrar, fără să se țină cont de situația reală. Sarcini: s-au dat informatorului de a cuantifica comentariile dușmănoase din rândul elementelor lezate, precum și alte comentarii cu caracter politic”.

3.3. Notă olografă, semnată cu numele conspirativ, din 29.08.1975 (f. 50 dosar tribunal), în care pârâtul consemnează: „Referitor la ing./.../, angajat la IPROTIM, colectiv 1460 edilitare, relatez: /.../ Nu știu dacă are rude în străinătate, dar merge adesea în străinătate, în excursii cu autoturismul propriu, și aceste excursii și le permite mai ales că are un salariu mare și nu are copii, deci își poate permite călătorii relativ costisitoare”.

3.4. Notă de analiză privind pe informatroul Popovici Marius, nume conspirativ „PUIU” din problema PNT, întocmită de ofițerul de securitate, din data de 24.05.1974 (f. 68 dosar tribunal), în care se consemnează: „De la data recrutării și până în prezent informatorul a furnizat materiale asupra unor elemente de la locul de muncă și anume /.../, cunoscută pe linia naționaliști germani și /.../ P.N.Ț.- ist lucrat în cadrul S.I.G.”

3.5. Notă de analiză a ofițerului de securitate, din data de 01.12.1976 (f. 70 dosar tribunal), în care se consemnează despre pârât că „În general s-a achitat de sarcini, furnizând date din care rezultă o comportare loială, corectă și cinstită a celor în cauză. /.../ Nu a fost recompensat”.

3.6. Notă de analiză privind pe informatorul „Puiu”, din data de 23.09.1977 (f. 71 dosar tribunal), în care se consemnează că „Informatorul <PUIU> a fost analizat ultima dată la 01.12.1976 și de la acea dată a furnizat un număr de 5 materiale informative care în general se referă la persoane ce sunt în atenția organelor de securitate”. **3.7. Notă de analiză din 30.12.1978** (f. 72 dosar tribunal), în care ofițerul de securitate consemnează: „Informatorul <PUIU> a fost analizat ultima dată la 23.09.1977. De la data respectivă, sursa a furnizat un număr de 3 materiale informative care se referă la persoane ce sunt în atenția organelor noastre. Sursa are o mare dragoste de muncă, rezolvă cu succes sarcinile ce le primește /.../”.

3.8. Notă (raport informativ) din data de 09.07.1983: „Inf. <PUIU> a sesizat că în atelierul unde lucrează sunt persoane cu unele probleme, cum ar fi teh. /.../ și sunt trimiși în delegație în zona de frontieră, de unde ușor ar putea trece frontiera și ajunge la rudele din R.F.G., unde intenționează să emigreze”. Măsuri: Se va anunța conducerea unității ca fără avizul nostru să nu trimită persoane în frontieră.”

3.9. Notă de analiză din data de 07.10.1984 (f. 79 dosar tribunal) în care ofițerul consemnează că „Informatorul <PUIU> /.../ a furnizat informații despre elemente cuprinse în baza de lucru și elemente ce au acces la documente secrete /.../”.

3.10. *Notă de analiză din data de 23.10.1985 (f. 80 dosar tribunal) în care se consemnează că „Informatorul <PUIU> din cadrul I.P.R.O.T.I.M. a furnizat un număr de 8 informații de la ultima analiză până în prezent, în special despre elemente aflate în anexa 6 și verificări de surse /.../”.*

4. Redată fiind starea de fapt supusă examinării, urmează a se verifica măsura în care activitățile pârâtului se încadrează în sfera de aplicare a OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Potrivit disp. art. 2 lit. b din actul normativ pomenit, colaborator al Securității este „*persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”.

5. Din analiza notelor menționate la punctul 3, fie informative olografe, fie note de analiză cuprinzând relatări verbale consemnate de ofițerul de securitate, nu reiese, exceptând *Nota (raport informativ) din data de 09.07.1983*, care va fi analizată distinct, întrunirea cerințelor legale cuprinse în art. 2 lit. b care conturează sfera colaboratorilor securității.

Așa cum în mod just a reținut tribunalul, ele cuprind fie relatări benigne, fie consemnări generale ale ofițerului de securitate, vagi, fără referire la fapte și persoane concrete, care să poată fi analizate de instanța de judecată pentru a se determina dacă s-au denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că în mod just tribunalul le-a înlăturat din raționamentul juridic al cauzei.

6. Procedând la analiza *Notei (raport informativ) din data de 09.07.1983*, mai întâi din perspectiva valorii sale probatorii, Curtea reține că textul de lege mai sus redat stabilește, printre mijloacele de probă pentru dovedirea calității de colaborator al securității, și *relatările verbale consemnate de lucrătorii securității*.

Așa cum just a subliniat reclamantul CNSAS, legiuitorul a instituit astfel o prezumție legală de veridicitate a acestor consemnări, prezumție relativă desigur, a cărei înlăturare cade în sarcina celui ce contestă consemnarea relatării verbale.

Tribunalul a susținut, în aprecierea valorii probatorii a acestei note, în principal trei chestiuni:

- că pârâtul a avut numai aprecieri pozitive în cuprinsul notelor informative olografe referitoare la două persoane ce puteau fi incluse în categoria celor vizați
- că este fapt cunoscut, menționat în studiile referitoare la organele de represiune comuniste, tendința acestora, mai ales în ultimii ani ai regimului totalitar comunist, de a face relatări uneori fără o bază factuală reală în scopul justificării activității,
- că această notă nu se coroborează cu alte probe, dimpotrivă cele consemnate de ofițerul de securitate sunt contrazise de notele informative olografe ale pârâtului.

Prima și cea de-a treia aserțiune vor fi analizate împreună, întrucât se referă în substanță la aceeași problemă, anume aceea a nevoii de coroborare a probei.

Mai întâi se impune subliniat faptul că legea, nici în litera, nici în spiritul ei, nu impune existența mai multor furnizări de informații care să se încadreze în ipoteza normei legale din art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, fiind suficientă și o singură astfel de informare pentru reținerea calității de colaborator al securității.

Prin urmare, necoroborarea notei în cauză cu notele informative olografe ale pârâtului referitoare la alte persoane și alte aspecte nu prezintă absolut nicio relevanță.

Este posibil ca tribunalul să fi avut în vedere, prin aceste considerente, nu atât nevoia de coroborare a probei, ci răsturnarea prezumției legale de veridicitate a notei ofițerului prin aplicarea unei prezumții simple, derivând din caracterul benign și/sau anodin al tuturor informațiilor cuprinse în celelalte documente referitoare la relația pârâtului cu securitatea (atât note olografe, cât și note de analiză ale ofițerilor de securitate). Mai exact, susține reclamantul, faptul că celelalte documente nu „susțin” probator nota ofițerului, aceasta din urmă își pierde valoarea probatorie, pe care, prin voința legiuitorului, a avut-o.

Or, un atare raționament contravine textului de lege; nicăieri nu se face vorbire despre necesitatea coroborării consemnării ofițerului de securitate cu alte probe, cu atât mai puțin cu alte probe care nu se referă la aceleași aspecte ca cele menționate în notă, ci la cu totul alte persoane, fapte și împrejurări.

Mai mult, chiar când a verificat o atare coroborare, tribunalul nu a analizat nota ofițerului de securitate cu alte eventuale probe referitor nu atât la același tip de atitudine potrivnică regimului și aceleași persoane, ci la aceeași împrejurare menționată în consemnarea ofițerului, ci a analizat fie comportamentul pârâtului de-a lungul timpului în relația sa cu securitatea, susținând în fapt că, dacă în atâtea alte situații pârâtul nu a furnizat ofițerului de securitate decât informații benigne cu privire la persoane din anturajul său, în mod cert nici consemnarea ofițerului de securitate nu este reală, fie note informative ale pârâtului referitoare la aceleași persoane, însă din anii următori.

Referitor la cea de-a doua aserțiune a instanței de fond, în sensul că ar fi fapt cunoscut, menționat în studiile referitoare la organele de represiune comuniste, tendința acestora, mai ales în ultimii ani ai regimului totalitar comunist, de a face relatări uneori fără o bază factuală reală în scopul justificării activității, Curtea nu o poate reține în raționamentul juridic al cauzei.

Pe lângă faptul că tribunalul nu a menționat care ar fi studiile invocate care ar proba o atare tendință, pentru a se verifica eventual valoarea științifică a acestora, faptul că *uneori* (așa cum susține însuși tribunalul) s-ar fi întâmplat astfel nu induce decât concluzia posibilității existenței unor excepții, fără a nega însă regula, tocmai această posibilitate fiind consfințită prin caracterul relativ al prezumției legale de veridicitate a consemnării ofițerului a relatării verbale a sursei.

Or, chiar dacă aceste invocate studii ar avea un fundament științific, a transforma excepțiile în regulă echivalează cu lăsarea fără conținut a textului normei legale care consacră valoarea probantă a acestor consemnări.

În aceeași ordine de idei, nu vedem într-o atare situație de ce ofițerul de securitate nu ar fi procedat la fel și în alte situații, în alte note de analiză a activității pârâtului sau de consemnare a unor relatări verbale.

În concluzie, instanța reține valoarea probatorie a notei raport din data de 09.07.1983, în prezenta cauză, urmând a face analiza acesteia din perspectiva cerințelor impuse de definiția colaboratorului securității, în art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008.

7. Din nota raport informativ din data de 09.07.1983 reiese întrunirea primei cerințe, privind furnizarea de către pârât, organelor de securitate, de informații privind *activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*.

Cu privire la această sintagmă, se impun câteva clarificări.

▪ Prin activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist nu trebuie să înțelegem doar activitățile/atitudinile de dizidență manifestă, de opoziție clar și neechivoc exprimată față de regimul totalitar comunist sau, mai mult decât atât, acțiunile concrete care urmăreau înlăturarea acestui regim.

Rațiunea principală a legii nu este de a scoate la lumină actele de rezistență/dizidență/opoziție la regimul comunist, ci de a permite aflarea adevărului cu privire, printre altele, la persoanele care au făcut posibil, prin colaborarea lor nesilită, controlul total asupra populației României, inocularea terorii și a sentimentului omniprezenței organelor de represiune în viața publică și privată a cetățenilor, în vederea perpetuării sistemului totalitar comunist.

Or, privind lucrurile din această perspectivă, a rațiunii și finalității legii, trebuie să ne raportăm la ceea ce autoritățile regimului comunist considerau ca fiind activități și/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanșa luarea de măsuri împotriva persoanele vizate de delațiuni, aceste autorități fiind cele care defineau în mod absolut discreționar atât ceea ce era permis, cât și ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

▪ În această ordine de idei, erau considerate potrivnice sau ostile regimului totalitar comunist orice acțiuni sau atitudini neconforme ideologiei oficiale, *inclusiv, factum notorium, tentativele de părăsire a țării*, ca să ne referim doar la atitudinile incidente în prezenta cauză în raport de nota ce consemnează relatarea verbală a pârâtului.

În concluzie, Curtea opinează că informațiile privindu-l pe numitul M.I. se încadrează în ipoteza normei legale, constituind, în accepțiunea legiuitorului, „*activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*”.

8. Urmează a analiza întrunirea celei de-a doua cerințe instituită de textul art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, anume ca informațiile furnizate organelor de securitate să vizeze *îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*.

▪ Având în vedere cele reținute de tribunal, în sensul că textul trebuie interpretat ca „stabilind, fără echivoc, o latură subiectivă cu ocazia furnizării informației prin care denunța activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar, aceea de a *ține, urmări* îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, așadar calitatea informației fiind raportată la elementul subiectiv, factorul volitiv”, Curtea apreciază că se impune mai întâi lămurită divergența de interpretare a textului mai sus pomenit, mai exact a cerinței ca furnizarea de informații să vizeze îngrădirea unor drepturi și libertăți.

Instanța de fond, pentru a reține cele de mai sus pomește de la definirea în DEX a sensului figurat al verbului „a viza” ca „a avea ca obiectiv, a avea ca scop”.

Dacă ne-am rezuma la metoda gramaticală de interpretare a textului, concluzia pârâtului ar părea cea corectă. Însă rezultatul la care s-ar ajunge într-o astfel de interpretare gramaticală este contrazis de aplicarea metodei de interpretare istorico-teleologică, care conduce spre concluzia contrară.

Metoda de interpretare istorico-teleologică urmărește să explice înțelesul normei juridice prin luarea în considerație a împrejurărilor social-juridice care au stat la baza elaborării și adoptării legii, inclusiv dispozițiile din legile anterioare în domeniu, lucrările preliminare adoptării legii (proiectul inițial, discuțiile doctrinare și parlamentare).

Această metodă presupune stabilirea sensului unor dispoziții legale, ținându-se seama de finalitatea urmărită de legiuitor la momentul adoptării actului normativ respectiv, prin prisma contextului istoric din acel moment.

În această ordine de idei, reglementarea anterioară în materie, recte Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, statua, în art. 5 alin. 3, că este colaborator al poliției politice comuniste „persoana care a furnizat sau a înlesnit transmiterea de informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii operativi, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, *de natură să aducă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*”.

Această formulare nu doar că exclude cerința intenției în atingerea/îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale, dar nici măcar nu impune această finalitate, fiind suficient ca informările să fie susceptibile de a aduce o atare atingere.

De nicăieri din cuprinsul OUG nr. 24/2008 sau din preambulul acesteia nu rezultă o schimbare atât de radicală a opticii legiuitorului, o reconsiderare a sensului noțiunii de colaborator, reconsiderare care ar lipsi în mare măsură de substanță actul normativ, cel puțin în privința colaboratorilor securității.

De asemenea, nici în cuprinsul Deciziei nr. 51/2008 a Curții Constituționale nu se regăsește vreo apreciere de neconstituționalitate a Legii nr. 187/1999 din această perspectivă, aspect foarte relevant cât timp singura rațiune a adoptării noului act normativ a fost aceea de a pune reglementarea privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității în acord cu această decizie a Curții Constituționale.

Prin urmare, Curtea apreciază că interpretarea corectă, urmărită de legiuitor este aceea ca informările să fi fost de natură a antrena pentru persoana vizată îngrădirea unor drepturi și libertăți fundamentale.

- Revenind la situația concretă din speță, instanța de recurs consideră că relatarea verbală a pârâtului, consemnată de ofițerul de securitate, a fost de natură a aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate.

Astfel, furnizarea acestor informații către organele de securitate a expus persoanele în cauză, unor consecințe negative pentru ei, vizând îngrădirea *dreptului la libera circulație*, consacrat legislativ în epocă în art. 12 alin. 1 și 2 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr. 212/1974, text potrivit căruia „1. Orice persoană care se află în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul de a circula acolo liber și de a-și alege liber reședința. 2. Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv propria sa țară”.

În lumina tuturor considerentelor expuse mai sus, Curtea apreciază recursul CNSAS ca întemeiat, astfel că - în temeiul art. 312 alin. 1 coroborat cu art. 304¹ C.pr.civ. - îl va admite și va modifica sentința recurată, în sensul admiterii acțiunii reclamantului.

Drept urmare, în baza art. 11 raportat la art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, va constata calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Popovici Marius Mircea Constantin, născut la data de 18.05.1946 în loc. Timișoara, jud. Timiș, fiul lui Nicolae și Minerva.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E**

Admite recursul formulat de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** împotriva sentinței civile nr. 2999 din data

de 07.11.2008 pronunțată de Tribunalul București Secția a IX a Contencios Administrativ și Fiscal, în dosarul nr. 29930/3/2008, în contradictoriu cu pârâțul **POPOVICI MARIUS MIRCEA CONSTANTIN**, după cum urmează:

Modifică sentința recurată în sensul că admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâțul **POPOVICI MARIUS MIRCEA CONSTANTIN** și, în consecință:

Constată calitatea de colaborator al securității în ceea ce îl privește pe pârâțul Popovici Marius Mircea Constantin, născut la data de 18.05.1946 în loc. Timișoara, jud. Timiș, fiul lui Nicolae și Minerva.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședința publică din data de 28 septembrie 2009.

PREȘEDINTE
EUGENIA ION

JUDECĂTORI
CRISTINA PETROVICI MONICA NICULESCU

GREFIER
MIHAI CIOBOTARIU

Red./dact. 2 ex.MN/MN
Jud. fond Radu Daniel

TRIBUNALUL BUCUREȘTI
SECȚIA A-IX-A CONTENCIOS
ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Prezenta copie fiind conformă cu originalul
aflat în dosarul acestui Tribunal
Nr. 29930/3/2008
Grefier,

07.06.2012

Irevocabilă